

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู
และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 โดยใช้การฝึกอบรมเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21
กับการสอนแบบบรรยาย

Comparisons of First-Year Student Teacher's Being a 21st Century Teacher Behavior,
Attitude toward Teaching Profession, and Achievement Motivation in Being a 21st Century
Teacher Training and Lecture

ชนิดดา ภูหงษ์ทอง*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มทดลอง ได้แก่ การฝึกอบรมเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และการสอนแบบบรรยายกับกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จ.พิษณุโลก จำนวน 30 คน จากจำนวน 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาเคมี และสาขาวิชาชีววิทยา โดยกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนจะถูกสุ่มเข้ากลุ่มจำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน แบบแผนการวิจัยเป็น completely randomized design โดยการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร (MANOVA) และการเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยการใช้ Bonferroni

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนรู้เรื่องพฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ใน 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 การฝึกอบรมเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 รูปแบบที่ 2 การสอนแบบบรรยายเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และรูปแบบที่ 3 ไม่มีการจัดกระทำใดๆทั้งสิ้น ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนิสิตนักศึกษาครู ชั้นปีที่ 1 แตกต่างกัน 2) นิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 มีคะแนนพฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบบรรยายและไม่ได้รับการจัดกระทำใดๆเลย

คำสำคัญ: พฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Abstract

This study aimed to compare first-year student teacher's being a 21st century teacher behavior, attitude toward teaching profession, and achievement motivation in being a 21st century teacher training and lecture that were the experimental groups and the control group. The sample consisted of 30 first-year student teachers in faculty of Education, Naresuan University from 5 major subjects: Computer education, Mathematics, Physics, Chemistry, and

* นิสิตปริญญาเอก สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Biology. Each was randomized to two experimental groups: one group learned being a 21st century teacher training and one learned lecture, and one control group. There were 10 samples in each group. In this completely randomized design of experiment, the statistics used for Multiple Analysis of Variance (MANOVA) and using Bonferroni test for pairwise comparisons.

The results of the study were found that: 1) Using being a 21st century teacher training, lecture, and control group in first-year student teachers had different being a 21st century teacher behavior, different attitude toward teaching profession, and different achievement motivation at the 0.05 level of significance. 2) the first-year student teachers, who received being a 21st century teacher training, had higher scores in being a 21st century teacher behavior, attitude toward teaching profession, and achievement motivation than the the first-year student teachers, who received lecture and control group, at 0.05 level of significant.

Keywords: being a 21st century teacher behavior/ attitude toward teaching profession/ achievement motivation/ student teacher/ training/ lecture

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป้าหมายหลักของการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ และมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญในการพัฒนา คือ ให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญหา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ เป็นใจความที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551: 3-4) การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวต้องอาศัยครูหรือผู้สอนที่มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ (เบลล์ลันกา และ แบรินต์. 2554) ครูที่มีเจตคติต่อวิชาชีพครูที่ดี (นิรมล สังธิกุล. 2547) และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (จันทรา พรหมมี. 2544; จันทร์จิรา พลนงศ์. 2544) โดยเฉพาะในยุคศตวรรษที่ 21 แนวคิดเรื่องทักษะการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ได้ถูกเสนอในหนังสือเรื่องทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21 (เบลล์ลันกา และ แบรินต์. 2554) รวมถึงศาสตราจารย์ นายแพทย์วิจารณ์ พานิช ที่ได้นำเสนอและเผยแพร่แนวคิดเรื่องทักษะการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ไว้เพิ่มเติมว่า ครูควรมีทักษะและลักษณะอย่างไรที่จะเข้าถึงและจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียนที่เป็นเด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบันและอนาคตได้

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนในแนวใหม่อย่างต่อเนื่องในปัจจุบัน เช่น การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจากผลการวิจัยเกี่ยวกับมิติทัศน์ด้านประกันคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูส่วนใหญ่มีมิติทัศน์ความเชื่อคลาดเคลื่อนเรื่องการเห็นคุณค่าของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงมีมิติทัศน์ด้านความรู้ที่คลาดเคลื่อนทั้งเรื่องการดำเนินการจัดการเรียนการสอน (สุกัญญรัตน์ คงงาม. 2552) นอกจากนี้ในมีงานวิจัยที่พบว่า การจัดอบรมสัมมนาแก่ครูประจำการไม่ได้เอื้อให้ครูมีพฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากในการจัดอบรมสัมมนามีการแยกเนื้อหาออกเป็นด้านๆ ซึ่งไม่ครอบคลุมและไม่เกิดการเชื่อมโยงให้เห็นของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น จึงทำพฤติกรรมการจัดการ

เรียนการสอนของครูยังคงปฏิบัติตามแนวเดิม นั้นหมายถึง ครูมิได้มีพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 อ้างใน ชูสิทธิ์ ยิ้มสุด, ดุษฎี โยโหลลา, ฉันทนา ภาคบงกช, และอัญชลี เกษสุริยงค์. 2552)

นอกจากสถานการณ์ในการจัดการเรียนการสอนของครูดังกล่าว ทำให้นักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศต่างเชื่อว่า เป็นหนึ่งในสาเหตุที่ทำให้คุณภาพของนักเรียนไทยลดลง ดังผลสะท้อนจากการจัดการศึกษาของไทยในช่วงปี พ.ศ. 2549 - 2554 (เบลล์นิกา และ แบรินต์. 2554) ที่พบว่า ผลสอบมาตรฐานต่างๆ ทั้งในประเทศ เช่น O-NET (Ordinary National Education Testing) และในต่างประเทศ เช่น TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) และ PISA (Programme for International Student Assessment) ล้วนแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า นักเรียนไทยมีคะแนนการสอบที่ตกลงอย่างต่อเนื่อง (สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และ ศุภณัฐ ศศิวิวัฒน์. 2555) ดังนั้น การฝึกอบรมทักษะการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 จึงมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องถูกสร้างและจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมทักษะการเป็นครูในศตวรรษที่ 21

อย่างไรก็ตาม แม้การมุ่งให้ความรู้และฝึกอบรมทักษะต่างๆ แก่กลุ่มวิชาชีพครูประจำการจะเป็นที่นิยมในการจัดโครงการฝึกอบรมต่างๆ เช่น โครงการภายใต้ปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง โครงการพัฒนาระบบการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในปีพ.ศ. 2552-2555 โครงการพัฒนาครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา การศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ บรรณารักษ์ และแนะแนว ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2555 โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ในปีพ.ศ. 2555 แต่ยังมีกลุ่มบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับแนวโน้มคุณภาพครูในอนาคต ซึ่งมีความสำคัญและไม่ควรถูกละเลยเป็นอย่างยิ่ง นั่นก็คือ กลุ่มของนิสิตนักศึกษาครู โดยจากการสังเคราะห์งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ชนิดดา ภูหงษ์ทอง. 2555) ในประเด็นข้อเสนอแนะของการวิจัยในครั้งต่อไป พบว่า มีความต้องการให้ทางการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตนักศึกษาครู ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสมบัติ คชสิทธิ์ (2534) ที่พบว่า นักศึกษาครูขาดการเรียนรู้ในลักษณะทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติ และไม่ได้รับการเตรียมความพร้อมอย่างจริงจังก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จึงส่งผลให้นักศึกษาขาดทักษะการตั้งคำถามกับนักเรียน ขาดทักษะการนำเข้าสู่บทเรียน ขาดทักษะการจูงใจ การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้น ผลการศึกษาดังกล่าวจึงชี้ให้เห็นว่า สถาบันผลิตครูควรมีการเตรียมความพร้อมทั้งในด้านจิตใจและทักษะการสอนให้แก่ นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และในงานวิจัยของบรรจง บรรจง (2551: 138-139) อีกเช่นกันที่พบว่า การถ่ายทอดทางสังคมจากสถาบันฝึกหัดครูส่งผลต่อพฤติกรรมครูนักวิจัยมากที่สุด ซึ่งรองจากการมีเอกลักษณ์นักศึกษาครู

ดังนั้น ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการฝึกอบรมทักษะการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มนิสิตนักศึกษาครู และเพื่อศึกษาว่าระหว่างการพัฒนาครู และการสอนแบบบรรยาย จะส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1

ที่แตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้ผลการวิจัยในครั้งนี้จะนำไปสู่การสร้างโปรแกรมการพัฒนาพฤติกรรมการสอนสำหรับนิสิตนักศึกษาครูต่อไป เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่นิสิตนักศึกษาครูในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการก้าวเข้าสู่การเป็นครูมืออาชีพในอนาคตต่อไป

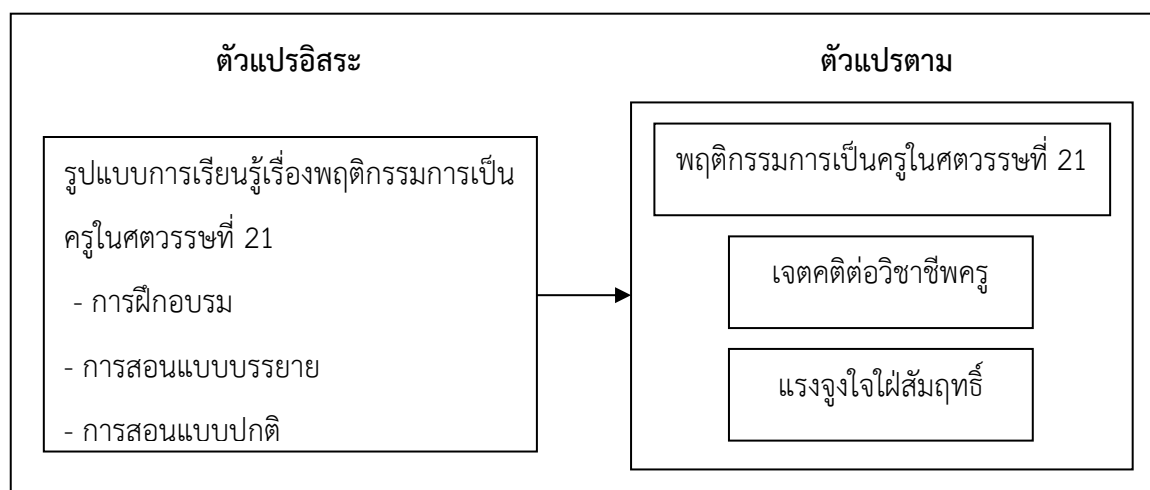
คำถามการวิจัย

รูปแบบการเรียนรู้เรื่องพฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 ที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันด้วยหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 โดยใช้การฝึกอบรมเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 การสอนแบบบรรยาย และการสอนแบบปกติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

นิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 มีคะแนนพฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกับนิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบบรรยาย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จ.พิษณุโลก จำนวน 183 คน ประกอบด้วย จำนวน 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาเคมี และสาขาวิชาชีววิทยา ในภาคการศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2555

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จ.พิษณุโลก จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified sampling) จากจำนวน 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาเคมี และสาขาวิชาชีววิทยา จากนั้นกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน จำนวน 30 คน จะถูกสุ่มเข้ากลุ่มจำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบบรรยายเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มควบคุม คือ ไม่มีการจัดกระทำใดๆทั้งสิ้น

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1) ตัวแปรอิสระ จำนวน 1 ตัวแปร คือ รูปแบบการเรียนรู้เรื่องพฤติกรรมกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ใน 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 การฝึกอบรมเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 รูปแบบที่ 2 การสอนแบบบรรยายเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และรูปแบบที่ 3 ไม่มีการจัดกระทำใดๆทั้งสิ้น

3.2) ตัวแปรตาม จำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1) แบบวัดพฤติกรรมกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากแนวคิดทักษะการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ของศาสตราจารย์ นายแพทย์วิจารณ์ พานิช ผู้วิจัยได้หาคุณภาพของเครื่องมือ ด้วยค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC : Index of item objective congruence) 4.2) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน แบบวัดนี้ประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ การตอบจะมีจำนวน 6 ช่วง ได้แก่ 3 คือ จริงที่สุด, 2 คือ จริง, 1 คือ ค่อนข้างจริง, -1 คือ ค่อนข้างไม่จริง, -2 คือ ไม่จริง, -3 คือ ไม่จริงเลย ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .67

2) แบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพครู และ แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยได้พัฒนาจากดัจเดือน พันธุมนาวินและอัมพร ม้าคนอง (2547) โดยประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ และมีช่วงการตอบ จำนวน 6 ช่วง ได้แก่ 3 คือ จริงที่สุด, 2 คือ จริง, 1 คือ ค่อนข้างจริง, -1 คือ ค่อนข้างไม่จริง, -2 คือ ไม่จริง, -3 คือ ไม่จริงเลย ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพครูเท่ากับ .71 และ แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เท่ากับ .85

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการศึกษาดำเนินการวิจัยและทดสอบสมมติฐานการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สำหรับการวิเคราะห์สถิติบรรยาย การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามทางเดียว (One-way MANOVA) ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 โดยใช้การฝึกอบรมเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 การสอนแบบบรรยายกับการไม่ได้รับการฝึกใดๆ เมื่อพบความแตกต่างของพฤติกรรมกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู

และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในรูปแบบการเรียนรู้เรื่องพฤติกรรมกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ใน 3 รูปแบบ จึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีบอนเฟโรนี (Bonferroni)

ผลการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

	รูปแบบการเรียนรู้	จำนวน	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
			M	SD	M	SD
พฤติกรรมกรรมการเป็นครู ในศตวรรษที่ 21	รูปแบบที่ 1 การฝึกอบรม	10	4.48	.635	5.02	.506
	รูปแบบที่ 2 การสอน แบบบรรยาย	10	4.29	.530	4.37	.534
	รูปแบบที่ 3 ไม่มีการจัด กระทำใดๆทั้งสิ้น	10	4.25	.555	4.21	.520
เจตคติต่อวิชาชีพครู	รูปแบบที่ 1 การฝึกอบรม	10	4.72	.789	5.08	.432
	รูปแบบที่ 2 การสอน แบบบรรยาย	10	4.73	.772	4.77	.678
	รูปแบบที่ 3 ไม่มีการจัด กระทำใดๆทั้งสิ้น	10	4.44	.513	4.24	.636
แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์	รูปแบบที่ 1 การฝึกอบรม	10	4.61	.407	5.10	.550
	รูปแบบที่ 2 การสอน แบบบรรยาย	10	4.53	.602	4.46	.743
	รูปแบบที่ 3 ไม่มีการจัด กระทำใดๆทั้งสิ้น	10	4.81	.443	4.61	.545

จากตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า ในรูปแบบการเรียนรู้ รูปแบบที่ 1 คือ การฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองทั้งในพฤติกรรมกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยมีค่าเฉลี่ยหลังการทดลองอยู่ระหว่าง 5.02-5.10 ส่วนในรูปแบบที่ 2 การสอนแบบบรรยาย กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองเฉพาะในพฤติกรรมกรรมการ

เป็นครูในศตวรรษที่ 21 และเจตคติต่อวิชาชีพครู โดยมีค่าเฉลี่ยหลังการทดลองอยู่ระหว่าง 4.37-4.77 และในรูปแบบที่ 3 กลุ่มควบคุมที่ไม่มีการจัดกระทำใดๆเลย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองต่ำกว่าก่อนการทดลองทั้งในพฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยมีค่าเฉลี่ยหลังการทดลองอยู่ระหว่าง 4.21-4.61

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ก่อนทำการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ที่ว่าการแจกแจงปกติหลายตัวแปรโดยใช้วิธีจากการใช้ Shapiro Wilk พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นที่ว่า เมื่อพิจารณาเมทริกซ์ความแปรปรวน – ความแปรปรวนร่วม (Variance-covariance matrix) ของตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของแต่ละรูปแบบการเรียนรู้ โดยใช้สถิติทดสอบ Box's M ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (.05) พบว่า เมทริกซ์ความแปรปรวน – ความแปรปรวนร่วมของตัวแปรตามใน 3 รูปแบบนั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ในการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้ Bartlett's Test of Sphericity พบว่า พฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กัน จะพบว่าเป็นไปตามเงื่อนไข ดังนั้นจึงทำการทดสอบต่อ

การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในรูปแบบการเรียนรู้ 3 รูปแบบ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามทางเดียว (One-way MANOVA) จากการตรวจสอบอิทธิพลของรูปแบบการเรียนรู้ ทั้ง 3 รูปแบบ ผลการวิเคราะห์พบว่า ผลของรูปแบบการเรียนรู้เรื่องพฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ใน 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 การฝึกอบรมเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 รูปแบบที่ 2 การสอนแบบบรรยายเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และรูปแบบที่ 3 ไม่มีการจัดกระทำใดๆทั้งสิ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\Lambda = .490$, $F = 3.574$, $df_1 = 6$, $df_2 = 50$, $Sig = .005$) จากนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบการเปรียบเทียบรายคู่ต่อ ด้วยการใช้ออนเพโรนี (Bonferroni) จากผลการวิเคราะห์ ANOVA สำหรับตัวแปรตามทั้งสามทีละตัว พบว่า รูปแบบการเรียนรู้แบบที่ 1 (การฝึกอบรม) มีค่าเฉลี่ยในตัวแปรพฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 สูงกว่ารูปแบบที่ 2 (การสอนแบบบรรยาย) ($M = .507$, $p = .016$) และรูปแบบที่ 3 (ไม่มีการจัดกระทำใดๆ) ($M = .821$, $p = .000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนค่าเฉลี่ยในตัวแปรเจตคติต่อวิชาชีพครู พบว่า รูปแบบที่ 1 มีคะแนนสูงกว่ารูปแบบที่ 3 ($M = .710$, $p = .006$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในรูปแบบที่ 2 ไม่แตกต่างกัน ($M = .238$, $p = .678$) และในตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า รูปแบบการเรียนรู้แบบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ารูปแบบที่ 2 ($M = .484$, $p = .043$) และรูปแบบที่ 3 ($M = .660$, $p = .008$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยได้ว่า นิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 มีคะแนนพฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบบรรยายและไม่ได้รับการจัดกระทำใดๆเลย

การอภิปรายผลการวิจัย

การที่นิสิตนักศึกษาครูที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 มีคะแนนพฤติกรรมการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 เจตคติต่อวิชาชีพรู้ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบบรรยายและไม่ได้รับการจัดกระทำใดๆเลยนั้น ในการฝึกอบรมเรื่องการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้ออกแบบการฝึกอบรมทั้งในด้านจิตใจ ได้แก่ เรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเรื่องเจตคติต่อวิชาชีพรู้ และมีการให้ความรู้และให้กลุ่มตัวอย่างได้ลงมือปฏิบัติในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรม ผู้เรียนจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในกลุ่ม ได้ร่วมกันทำงานเป็นทีมในการคิดแก้ปัญหาโจทย์ต่างๆ ได้นำเสนอความคิดเห็นของตนเอง รวมถึงการได้ฝึกสังเกตการสอนตามที่ตนเองได้ออกแบบ กิจกรรมเหล่านี้ผู้วิจัยได้ออกแบบมาจากการสังเคราะห์การให้ค่านิยมของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและทักษะการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งที่มาของทั้งสองแนวคิดนี้มีพื้นฐานมาจากทฤษฎี Constructivism ที่มีหลักการสำคัญว่า ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆให้เกิดความลึกซึ้งได้นั้น ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้กระทำ (active) และสร้างความรู้ด้วยตนเองตามแนวคิดเรื่อง Cognitive ของเพียเจต์ (Piaget) และสร้างความรู้จากการได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นตามแนวคิดของวิกตอริสกี (Vygotsky) และนอกจากนี้สมาคมจิตวิทยาแห่งสหรัฐอเมริกาได้ทำการวิจัยและพบว่า หลักการทางจิตวิทยาจำนวน 14 หลักการ มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งหนึ่งในนั้น คือ ตัวแปรเกี่ยวกับการที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ (สุรงค์ ไคว้ตระกูล. 2553) ซึ่งเปรียบได้กับรูปแบบการเรียนรู้แบบที่ 1 ในการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ ผลการวิจัยในครั้งนี้นี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ The National Training Laboratories in Bethel, Maine ที่ก่อตั้งโดย Kurt Lewin (Bennett. 2011) ที่พบว่า การนำรูปแบบการเรียนรู้แบบต่างๆมาใช้ จะทำให้ผู้รับการอบรมมีความคงทนในการจำได้ (Retention) แตกต่างกัน โดยกิจกรรมที่ต่างกันจะทำให้เราจดจำสิ่งที่ได้การเรียนรู้ต่างกันด้วย โดยกลุ่มแรก เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับ (Traditional Passive) เช่น รูปแบบการบรรยาย การอ่าน กลุ่มแรกนี้เปรียบได้กับรูปแบบการเรียนรู้ในการทดลองของผู้วิจัยครั้งนี้ คือ รูปแบบที่ 2 การสอนแบบบรรยาย ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เริ่มจากบุคคลอื่นก่อน (outside-in) หรือเป็นวิธีที่บุคคลเข้าใจสิ่งต่างๆและนำความรู้เรื่องนั้นมาถ่ายทอดให้ผู้เรียน เปรียบเสมือนการเรียนรู้สิ่งที่ตกผลึกหรือได้ถูกวิเคราะห์มาแล้วระดับหนึ่งจากผู้อื่นที่มีความรู้ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ผู้เรียนเป็นผู้รับมากกว่าเป็นผู้ที่ได้กระทำเอง (active learner) ส่วนรูปแบบการเรียนรู้แบบที่ 1 การฝึกอบรม ในการทดลองครั้งนี้เปรียบได้กับการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติเอง (Teaming Active) เช่น การพูดคุยกันในกลุ่มย่อย การลงมือปฏิบัติ และการได้ถ่ายทอดสิ่งที่ทำได้ให้คนอื่น เรียกได้ว่า เป็นการเรียนรู้ที่ต้องทำความเข้าใจด้วยตนเอง แล้วจึงสะท้อนออกมาด้วยการปฏิบัติ เป็นการเรียนแบบเข้าใจจากข้างในตนเองก่อนแล้วถึงจะถ่ายทอดให้ผู้อื่น ข้อสรุปที่สำคัญจากงานวิจัยได้พบว่า รูปแบบการเรียนรู้แบบฝึกอบรม โดยให้เป็นผู้ปฏิบัติมากกว่าการเป็นผู้รับทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ที่ดีกว่า

ข้อเสนอแนะ

1. การนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ

1.1 ในการออกแบบการฝึกอบรมให้แก่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตนักศึกษาครู ชั้นปีที่ 1 นี้ เป็นการออกแบบการฝึกอบรมเฉพาะกลุ่ม ดังนั้น ผู้ใช้จะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมระหว่างเนื้อหาในการฝึกอบรมและ

กลุ่มตัวอย่างที่จะนำไปใช้ด้วยว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ ทั้งนี้การนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างในเรื่องช่วงวัย ผู้ใช้จะต้องมีการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย

1.2 ด้วยการวิจัยในครั้งนี้มีประชากรในการศึกษาค่อนข้างจำกัด ดังนั้น หากผู้ใช้ต้องการนำผลไปอ้างอิงจะต้องคำนึงถึงข้อจำกัดนี้ด้วยว่า จะสามารถอ้างอิงไปสู่ประชากร (generalization) ของผู้ใช้ได้จริงหรือไม่

2. สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการสร้างชุดฝึกอบรม โปรแกรม หรือคู่มือแก่นิสิตนักศึกษาครูในเรื่องอื่นๆด้วย เช่น พฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรมในการสอน พฤติกรรมการดำรงชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น ทั้งนี้หากมีการสร้างหรือพัฒนาโปรแกรมที่สามารถเชื่อมโยงกับสาขาวิชาเฉพาะของนิสิตนักศึกษาครู อาจจะช่วยทำให้นิสิตนักศึกษาครูสามารถนำไปปฏิบัติใช้ในการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียนและใช้ในชีวิตได้ชัดเจนมากขึ้น

2.2 การวิจัยในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาค้นคว้าผลของการใช้โปรแกรมที่มีต่อผู้เรียนด้วย อาจทำการศึกษาในเชิงคุณภาพว่า หลังจากที่นิสิตนักศึกษาครูได้ผ่านการฝึกอบรมไปแล้วและมีการฝึกสอนในโรงเรียน นักเรียนที่ได้เรียนรู้จากนิสิตนักศึกษาครูที่มีทักษะการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่ ในลักษณะใด

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จันทร์จิรา พลนงค์. (2544). ปัจจัยทางสถานการณ์และจิตลักษณะที่มีผลต่อพฤติกรรมการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูมัธยมศึกษา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

จันทร์พร พรมมี. (2544). จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่รู้ของครูประถมศึกษา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เจมส์ เบลล์นิกา และ รอน แบรินต์. (2554). ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21. แปลและเรียบเรียงโดย วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์. กรุงเทพฯ: โอเพ่นเวิลด์ส.

ชนัดดา ภูงษ์ทอง. (2555). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู: การสังเคราะห์งานวิจัย. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

ชุลีกร ยิ้มสุด, ดุษฎี โยเหลา, ฉันทนา ภาคบงกช, และอัญชลี เกษสุริยงค์. (2552, กันยายน). การพัฒนาการคิดไตร่ตรองและพฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูประถมศึกษาโดยใช้เทคนิคการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วารสารพฤติกรรมศาสตร์. 15(1): 112-127.

ดุจดเดือน พันธุ์นาวัน และ อัมพร ม้าคนอง. (2547). ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการพัฒนานักเรียนของครูคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- ทิพวรรณ พลอยงาม. (2012). การเปรียบเทียบผลการเรียนด้วยสื่อมัลติมีเดียโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ 4 MAT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีแผนการเรียนต่างกัน. *Veridian E-Journal*. 5(1): 192-214.
- นิรมล สังธิกุล. (2547). **ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูกลุ่มศรีนครินทร์ สังกัดกรุงเทพมหานคร**. ปรียญานิพนธ์ กศ. ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และ ศุภณัฐ ศศิวิวัฒน์. (2555). **ความล้มเหลวของระบบการประเมินผลการศึกษาไทย: สาเหตุและข้อเสนอแนะ**. กล่าวพูดความจริง. สืบค้นเมื่อ 23 กุมภาพันธ์ 2555 จาก <http://thaipublica.org/2012/02/failure-thai-educational-system/>
- สมบัติ คชสิทธิ์. (2534). **การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์**. ปรียญานิพนธ์ กศ.ด. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายฝน เป้าพะเนา. (2012). การศึกษาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล. *Veridian E-Journal*. 5(1): 541-561.
- สุกัญญรัตน์ คงงาม. (2552). **การพัฒนาโมเดลการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ด้านการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ปรียญานิพนธ์ คศ.ด. (การวัดและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2553). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. สืบค้นเมื่อ 23 กรกฎาคม 2555 จาก <http://www.school.obec.go.th/kockpra/curriculum.pdf>
- วรรณะ บรรจง. (2551). **ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลของเอกลักษณ์นักศึกษาครูและการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นครุณักวิจัยของนักศึกษาครูที่มีต่อพฤติกรรมครุณักวิจัยของนักศึกษาครูในยุคปฏิรูปการศึกษา**. ปรียญานิพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาษาต่างประเทศ

- Bennett, D. (2011). *The Bethel Journals Bethel Maine History*. Retrieved [September 10, 2012] from http://www.thebetheljournals.info/NTL/NTL_Bethel.pdf

ภาพที่ 1 นิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 กำลังระดมสมองในการตอบคำถามใน (รูปแบบที่ 1 การฝึกอบรม)

ภาพที่ 2 นิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 นำเสนอการระดมสมองของกลุ่ม

ภาพที่ 3 นิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 กำลังทำแบบวัดหลังจากการผ่านการฝึกอบรมแล้ว